

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudců JUDr. Pavla Kumprechta a JUDr. Marcely Sedmíkové v právní věci žalobce: **J. P.**, zast. JUDr. Josefem Kollárem, advokátem se sídlem Obce Ležáky 972, 356 01 Sokolov, proti žalované: **Vězeňská služba České republiky**, Nám. Míru 55, Valdice, PSČ 507 11, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 4. 3. 2014, č.j.: VS 28/073/001/2014-22/OVT/315, o stížnosti žalobce proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu, t a k t o :

- I. **Rozhodnutí žalované ze dne 4. 3. 2014, č.j.: VS 28/073/001/2014-22/OVT/315, se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

I. Rozhodnutí žalované, obsah žaloby, vyjádření správního orgánu

[1] Žalobou ze dne 23. 2. 2014, doručenou nadepsanému soudu dne 26. 2. 2014, se žalobce nejprve domáhal přezkoumání rozhodnutí o stížnosti **ve věci kázeňského trestu, který mu byl uložen podle § 46 odst. 1, odst. 3 písm. f) zákona č. 169/1999 Sb.**, o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZVTOS“). V této počáteční fázi žaloba mířila toliko do rozhodnutí o uložení kázeňského trestu za

chování žalobce, kterého se měl dopustit dne 25. 1. 2014, resp. do rozhodnutí žalované o stížnosti proti uloženému kázeňskému trestu vydanému dne 20. 2. 2014.

[2] Součástí této žaloby byla rovněž žádost žalobce o ustanovení zástupce. Žalobci byla zaslána výzva na osvědčení osobních, majetkových a výtěžkových poměrů. **Dne 26. 3. 2014** byl krajskému soudu doručen řádně vyplněný formulář (dále jen „Prohlášení“), v jehož úvodu žalobce jasně specifikoval, že žádá o ustanovení zástupce ve věci **„3x žaloby proti VS ČR Valdice.“** Po vyhodnocení osobních, majetkových a výtěžkových poměrů žalobce předseda senátu jeho žádosti vyhověl a usnesením ze dne 27. 3. 2014, č. j. 30A 9/2014-14 přiznal žalobci zcela osvobození od soudního poplatku. Současně mu ustanovil k ochraně jeho zájmů zástupce. Toho následně vyzval k řádnému doplnění žaloby včetně specifikace konkrétních rozhodnutí, jejichž přezkoumání se žalobce fakticky domáhá.

[3] Soudem ustanovený zástupce v doplnění žaloby ze dne 5. 5. 2014 a následně ještě ze dne 22. 9. 2014 (stále ještě všechna tři řízení vedena pod sp. zn. 30A 19/2014) zmínil, že komunikace se žalobcem nebyla jednoduchá, a teprve nyní se mu podařilo ujasnit, proti kterým rozhodnutím žalované jsou žaloby určeny. **Upřesnil žalobní petit tak, že žalobce se domáhá přezkoumání a následného zrušení celkem třech rozhodnutí žalované o stížnostech proti uloženým kázeňským trestům.** Konkrétně tedy napadl:

- a) rozhodnutí žalované ze dne 20. 2. 2014, č. j. VS 28/066/001/2014-22/OVT/315,
- b) rozhodnutí ze dne 4. 3. 2014, č. j. VS 28/084/001/2014-22/OVT/315 a konečně za
- c) rozhodnutí ze dne 4. 3. 2014, č. j. VS 28/073/001/2014-22/OVT/315.

[4] Řízení proti rozhodnutí pod písmenem a) je u nadepsaného soudu vedeno pod původní sp. zn. 30A 19/2014, řízení proti rozhodnutí pod písmenem b) je vedeno pod sp. zn. **30A /2015 – doplním poté, kdy budu znát sp. zn.** a řízení pod písmenem c) je předmětem tohoto rozsudku. Krajský soud vyloučil jednotlivé žaloby k samostatnému projednání jednak z důvodu přehlednosti jednotlivých sporů, a jednak byl veden úmyslem mít možnost cíleněji a přiléhavěji reagovat na konkrétní žalobní námitky mířící do jednotlivých rozhodnutí.

[5] Z dosud zaznamenaného je nepochybné, že žalobce mínil napadnout tři rozhodnutí žalované, přičemž ve všech třech případech tak učinil ve lhůtě pro včasné podání žaloby (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“). Včasnost podání žaloby do rozhodnutí žalované krajský soud dovozuje z projevu vůle žalobce obsaženém v již zmiňovaném Prohlášení (viz bod [2]). Vzhledem k podání zástupce žalobce (viz bod [3]) je zjevné, že žalobce mínil napadnout rovněž rozhodnutí žalované, které bylo vydáno dne 4. 3. 2014, a kterému předcházelo rozhodnutí o uložení kázeňského trestu ze dne 25. 2. 2014. Pokud žalobce v Prohlášení uvedl, že se jeho podání týká celkem třech žalob, přičemž Prohlášení **bylo doručeno nadepsanému soudu dne 26. 3. 2014**, tak rovněž u této konkrétní žaloby byla **zachována lhůta pro její včasné podání.**

[6] Následně se tak krajský soud zaměří v pořadí na třetí žalobu, která směřuje do rozhodnutí žalované ze dne 4. 3. 2014 (viz bod [5]), č. j. VS 28/073/001/2014-

22/OVT/315. Jednalo se o rozhodnutí žalované o stížnosti žalobce proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 25. 2. 2014, kterým byl žalobci podle § 46 odst. 1, odst. 3 písm. f) ZVTOS uložen speciálním pedagogem Věznice Valdice (dále „speciální pedagog“ event. „správní orgán I. stupně“) kázeňský trest spočívající v umístění žalobce do uzavřeného oddělení na dobu 7 dnů s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení.

[7] Kázeňské provinění žalobce mělo spočívat v tom, že dne 11. 2. 2014 v 11:45 hodin s ním byl prováděn pohovor týkající se jeho předchozího nevhodného chování vůči příslušníkům vězeňské služby. Pohovoru byl přítomen K. a T. Dle jejich sdělení žalobce začal reagovat značně podrážděně a příslušníkům začal verbálně agresivním způsobem vyhrožovat slovy: „Ještě jsem vám nic neudělal, to teprve uvidíte.“ Následně žalobce učinil rychlý krok směrem k K. a napřáhl se proti němu pravou rukou. S ohledem na hrozící nebezpečí použil V. proti žalobci donucovací prostředek, hmat a chvat sebeobrany, čímž bylo zabráněno možnému napadení příslušníka vězeňské služby. Popsaným jednáním měl žalobce porušit ust. § 28 odst. 1, odst. ZVTOS, a proto mu byl uložen v předchozím odstavci popsáný kázeňský trest. O kázeňském potrestání žalobce bylo rozhodnuto dne 25. 2. 2014, téhož dne si podal žalobce stížnost s tím, že podstatné důvody uvedl ve vlastnoručním přípisu vyhotoveném téhož dne. Stížnost zamítl vedoucí oddělení výkonu trestu Věznice Valdice rozhodnutím vydaným dne 4. 3. 2014. Podanou žalobou se žalobce domáhá přezkoumání uvedeného rozhodnutí žalované podle části třetí hlavy druhé dílu prvního s. ř. s.

[8] V žalobě se žalobce zaměřil především na zpochybnění své viny. S přihlédnutím k tomu, že žaloba byla původně podána kumulovaně proti třem rozhodnutím žalované, jedná se obsahově stále o tytéž důvody nesouhlasu s rozhodnutím žalované. Žalobce namítal, že jednání dozorců vůči jeho osobě doprovázely nevhodné, urážející a provokativní poznámky, které hraničily s porušením lidské důstojnosti, byť se žalobce, dle svého přesvědčení, choval vůči pracovníkům věznice s přiměřenou úctou. Všechna rozhodnutí žalované označil jako rozhodnutí účelová, jejichž smyslem a cílem byla možnost přemístit žalobce do jiné věznice. Z výše uvedeného vyplývá, že žalobce považuje rozhodnutí žalované za nepřezkoumatelné z důvodů nedostatečně zjištěného skutkového stavu. S uloženými tresty z vytýkaných důvodů nesouhlasil, a proto požadoval zrušení specifikovaných rozhodnutí žalované a vrácení věci k dalšímu řízení.

[9] Na výzvu krajského soudu se k žalobě vyjádřila žalovaná ve velmi podrobném stanovisku s datem 18. 6. 2014, které posléze, s ohledem na ujasnění otázky počtu žalob a jednotlivých napadených rozhodnutí, doplnila ještě stanoviskem ze dne 14. 10. 2014. Zopakovala podstatný obsah žaloby a následně v doplnění vyjádření v části III. pod bodem 1) podrobně popsala jednání žalobce ze dne 25. 2. 2014. To bylo vyhodnoceno jako kázeňský přestupek (téhož dne v pořadí třetí – doplněno krajským soudem), za který byl žalobci uložen kázeňský trest (viz bod [7]). Dále zaznamenala průběh a výsledek řízení o stížnosti, která nebyla shledána důvodnou, a proto byla zamítnuta.

[10] V části IV. doplněného vyjádření žalovaná jako obvykle odkázala na pravidla pro ukládání kázeňských trestů tak, jak jsou upravena v ust. § 47 ZVTOS a zejména v ustanoveních § 58 až § 61 vyhlášky č. 345/1999 Sb., kterou se vydává řád výkonu

trestu odnětí svobody, ve znění pozdějších předpisů (dále „ŘVTOS“). Obecnou definici kázeňského přestupku obsahuje ust. § 46 odst. 1 ZVTOS, přičemž přestupek žalobci kladený za vinu byl nezpochybnitelným způsobem specifikován s odkazem na ust. § 28 ZVTOS. Zdůraznila, že celé řízení bylo vedeno v souladu s příslušnými právními a vnitřními předpisy, konkrétně ZVTOS, ŘVTOS a Nařízením generálního ředitele VS ČR č. 70/2013, o kázeňském řízení u obviněných, odsouzených a chovanců. Žalovaná připomněla specifika řízení o kázeňských trestech, kdy do popředí vystupuje požadavek na flexibilitu rozhodování. Odkázala rovněž na ust. § 76 odst. 1 ZVTOS, podle kterého se na toto řízení nevztahuje zákon č. 500/2004 Sb., správní řád (dále „správní řád“). Podle žalované bylo žalobci před uložením kázeňského trestu umožněno, aby se k věci vyjádřil, rozhodnutí odpovídá zjištěným okolnostem případu a je náležitě odůvodněno. V řízení o stížnosti žalobce proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu **byla správním orgánem II. stupně přezkoumána věc v celém rozsahu odvolání.** Stížnost nebyla shledána důvodnou, rozhodnutí žalované obsahovala nezbytné a zákonem stanovené náležitosti. Trvala proto na zamítnutí žaloby, přičemž zmínila, že řízení vztahující se právě k tomuto rozhodnutí, bylo krajským soudem v minulosti zastaveno.

II. Skutková zjištění

[11] Krajský soud s přihlédnutím k § 75 s.ř.s. přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, tj. ze stavu k datu 4. 3. 2014, kdy bylo napadené rozhodnutí žalované, tedy rozhodnutí o stížnosti proti uložení kázeňského trestu, vydáno. Ze správního spisu ověřil tyto skutečnosti.

[12] V záznamu o kázeňském přestupku odsouzeného vyhotoveném dne 11. 2. 2014 vrchním asistentem T. V., s jehož obsahem byl žalobce seznámen téhož dne, je popis skutku zachycen takto. Dne 11. 2. 2014 v 11:15 hod jsem spolu s K. a T., za účelem provedení pohovoru s P., vstoupil na celu č. 322 ubytovny B – III. NP. K. ods. P. vytkl jeho předchozí nevhodné chování k příslušníkům VS ČR, kdy hrubě slovně urážel, a pokusil se zjistit jeho příčiny. P. na výtku a dotaz proč se tímto způsobem choval, reagoval značně podrážděně a se slovy: „Ještě jsem vám nic neudělal, to teprve uvidíte!“ Vzhledem k hrozícímu napadení npor. Krause a nebezpečí z prodlení jsem na ods. Primu použil hmatu a chvatu sebeobranu.

[13] Žalobce k vytýkanému zavinění uvedl následující stanovisko: „Vše se mělo úplně jinak. Po akci se sešitem k doktoru přišli po obědě do cely č. 322 dozorcí. Nařídili mně zklidit písemnosti, a vše dát do skříňky. Pánové mně vyhrožovali, že se mám chovat normálně, jinak bude zle. Já se jim v klidu snažil vysvětlit, ať mně dají lidi pokoj, že už su unavený. Hovořil jsem v klidu a s citem. Pánové prvně, že se mám postavit k radiátoru, pak zase ke zdi čelem. Došlo k poutání a odvodu k lékaři. Zásadně vylučuji jakýkoli útok či atak útoku. Jde o účelovku, kdy si na mně tímto způsobem vylévají zlost. Žádám v této věci, aby mě vyslechl OPPS. Je toho už opravdu moc.“

[14] V záznamu o výpovědi svědka sepsaném dne 11. 2. 2014 T. potvrdil, že byl svědkem jednání, které je žalobci kladeno za vinu (viz obsah bodu [10]). Tytéž okolnosti popsal naprosto shodným způsobem, tedy týmiž slovy, jako svědek do protokolu ze dne 20. 2. 2014.

[15] Žalobci byla dána dne 24. 2. 2014 možnost, aby se ke kázeňskému přestupku vyjádřil. Setrval na svém původním stanovisku uvedeném v bodě [11]. Krajský soud poznamenává, že z obsahu vyjádření nevyplývá, že by byl žalobce seznámen s obsahem důkazů, které hodlá správní orgán I. stupně využít pro rozhodnutí.

[16] Žalobci byl rozhodnutím ze dne 25. 2. 2014 podle § 46 odst. 3 písm. f) ZVTOS uložen kázeňský trest spočívající „v umístění do uzavřeného oddělení na dobu 7 dnů s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení“, neboť žalobce svým jednáním porušil ust. § 28 odst. 1 ZVTOS, konkrétně zásady slušného chování s osobami, s nimiž přichází do styku. Dané jednání považoval správní orgán I. stupně za závažné, neboť žalobce narušoval kázeň a pořádek při komunikaci s příslušníky vězeňské služby. V odůvodnění rozhodnutí je popis skutku zachycený totožně jako pod bodem [12]. Obsah odůvodnění je zaměřen na konstatování, že žalobce měl možnost obhájit a objasnit důvody svého počínání. Jeho vina byla nicméně prokázána jednoznačně, neboť z důkazů vyplývá, že žalobce nedodržoval v souladu se ZVTOS zásady slušného chování k osobám, s nimiž přichází do styku, a v důsledku popsaného jednání bylo proti jeho osobě použito donucovacích prostředků. Při úvahách o druhu a výši uloženého trestu správní orgán I. stupně zdůraznil, že byla zohledněna jak závažnost zaviněného porušení, tak rovněž dosavadní chování odsouzeného, který se během posledních měsíců opakovaně dopouštěl kázeňských přestupků, za které byl potrestán. Mírnější opatření neměla na žalobce požadovaný výchovný vliv, a proto mu byl uložen výše popsaný trest.

[17] Žalobce, kterému bylo rozhodnutí oznámeno v den jeho vydání, byl správním orgánem I. stupně řádně poučen o lhůtě, místu a způsobu případného podání stížnosti. Této možnosti využil a rozhodnutí napadl stížností s tím, že její obsah odůvodní písemně. Nadto požádal o přidělení právního zástupce ustanoveného Českou komorou advokátů. V písemném odůvodnění stížnosti žalobce krom jiného uvedl, že **dne 11. 2. 2014 vešel k žalobci na celu T. a K..** Dle sdělení žalobce jej začali jmenovaní úkolovat, přičemž žalobce úkoly splnil. Poté mu nařídili, aby si stoupl ke zdi, kde žalobce spoutali a **T. měl žalobce povalit na zem mezi postele.** Dostal několik úderů a byl odveden k lékaři. Asi po dvou hodinách se měl na celu dostavit K., kterému žalobce incident popsal. Jmenovaný mu přislíbil, že ve věci bude provedeno šetření a žalobci tak dána možnost řádně se vyjádřit. Během půl hodiny se na celu dostavil V. se záznamem o kázeňském přestupku, k čemuž žalobce uvedl, že žádá být vyslechnut. Tvrdil, že se k pracovníkům vězeňské služby chová slušně a s úctou, nikdy by si vůči nim nedovolil to, co je mu vytýkáno. Vyslovil přesvědčení, že se jedná o akci T. a to jako reakci na událost ze dne 25. 1. 2014, kdy dozorcí u žalobce prováděli „filcunk“, došlo k ničení osobních věcí žalobce a on reagoval výrokem, že by takové zacházení přál jejich dětem. Reakce T. byla taková, že prohlásil, že si to ještě vyřídíme a nazval žalobce smradem. Dále uvedl, že v cele u žalobce byli dne 11. 2. 2014 dozorcí K., T. a K., žalobce se choval slušně, přesto proti němu použili hmatu a chvatu sebeobranu.

[18] O žalobcově stížnosti rozhodl vedoucí oddělení výkonu trestu dne 4. 3. 2014, stížnost zamítl, neboť ji neshledal důvodnou. V odůvodnění zmínil obranu žalobce obsaženou ve stížnosti, z níž vyzdvihnul tvrzení žalobce, který uváděl, že se necítí být vinen, neboť se ke každému funkcionáři věznice chová slušně. Chování, které je mu vytýkáno, by si nikdy nedovolil a celá akce je v režii T. Obranu žalobce nicméně vyvrací obsah důkazních materiálů, z nichž je patrné, že po verbálním útoku ze strany žalobce tento udělal rychlý krok k K. a napřáhl proti němu pravou ruku. Popis skutku je doložen svědeckými výpověďmi zúčastněných osob a Záznamem o použití donucovacích prostředků. Vina žalobce je tak dostatečně prokázána. Uložený trest je rovněž úměrný závažnosti spáchaného přestupku a je v souladu s účelem výkonu trestu.

III. Právní úprava a stanovisko krajského soudu

[19] Ustanovení § 47 odst. 1 ZVTOS zní takto: „Kázeňský trest lze uložit, jen jsou-li náležitě objasněny okolnosti kázeňského přestupku a prokázána vina odsouzeného. **Před uložením kázeňského trestu musí být odsouzenému umožněno, aby se vyjádřil** ke všem skutečnostem, které se mu kladou za vinu, a důkazům o nich. Může uvádět okolnosti, které jeho vinu vyvracejí nebo zmírňují a na podporu svých tvrzení navrhnout provedení dalších důkazů sloužících k jeho obhajobě.“

Podle ust. § 52 odst. 3 ZVTOS **proti stížnosti rozhodne do 5 pracovních dnů od jejího podání** ředitel věznice nebo k tomu zmocněný zaměstnanec Vězeňské služby. K rozhodnutí o stížnosti nelze zmocnit zaměstnance, který kázeňský trest uložil nebo který rozhodl o zabrání věci. O stížnosti proti rozhodnutí ředitele věznice rozhodne generální ředitel Vězeňské služby.

Podle § 58 odst. 4 ŘVTOS **musí být před uložením kázeňského trestu odsouzenému umožněno, aby se k věci vyjádřil**, a to po řádně provedeném dokazování, jak předpokládá uvedené ustanovení v odstavcích 2 a 3.

V ust. § 60 odst. 1 ŘVTOS se uvádí: „Je-li stížnost proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu podána ve stanovené lhůtě, je příslušný zaměstnanec Vězeňské služby povinen přezkoumat, zda je prokázáno, že se skutek, v němž je spatřován kázeňský přestupek, stal, zda jej spáchal odsouzený, zda tento skutek je kázeňským přestupkem, **jakož i další významné okolnosti**. Současně přezkoumá, zda nebyla překročena kázeňská pravomoc zaměstnance Vězeňské služby, který kázeňský trest uložil.“

[20] Rozsah přezkumu žalobou napadeného správního rozhodnutí je ve správním soudnictví dán žalobními body, jimiž žalobce konkretizuje svá tvrzení ve vztahu k namítnému porušení zákona. Jedním z průlomů do této dispoziční zásady ovládající správní soudnictví představuje povinnost soudu zrušit napadené rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí (§ 76 odst. 1 písm a) s. ř. s.). **Tato povinnost připadá v úvahu jen v případech, kdy tato vada brání přezkoumání žalovaného rozhodnutí v mezích žalobních bodů** (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009-84). V tomto usnesení rozšířený senát judikoval, že krajský soud je

oprávněn zrušit rozhodnutí správního orgánu pro vady řízení uvedené v § 76 odst. 1 s. ř. s., pokud tyto vady brání přezkoumání rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, byť je žalobce výslovně v žalobě nenamítl.

[21] Krajský soud v jím doposud projednávaných případech „kázeňských trestů ve vězeňství“ opakovaně zdůrazňoval, že si je vědom specifčnosti tohoto typu kázeňského trestání a vnímá, že pro řádný výkon vězeňství a chod samotné věznice je nezbytné, aby **odůvodněně a včas uložený trest působil výchovně, preventivně a byl vůči ostatním odsouzeným jasným signálem**, že v průběhu výkonu trestu odnětí svobody musí ve věznicích dodržovat pořádek a kázeň včetně náležitého respektu vůči dozorcům i ostatním odsouzeným. Ve svých předchozích rozsudcích proto rovněž konstatoval, že s ohledem na charakter rozhodnutí o kázeňských trestech, s přihlédnutím k netypickým okolnostem, za nichž k jejich ukládání dochází a rovněž vzhledem ke lhůtám, ve kterých jsou správní orgány povinny rozhodnout, nelze klást, co se takto vydávaných rozhodnutí, resp. jejich preciznosti týká, stejné nároky jako na rozhodnutí vydávaná ostatními správními orgány nebo soudy. Tento argument má nepochybně oporu v Nálezu Ústavního soudu ze dne 21. 10. 2008, č. j. I. ÚS 1785/2008. Nález Ústavního soudu nicméně v žádném případě neznamená právo žalované rezignovat na povinnost, aby jí vydané rozhodnutí bylo srozumitelné, logicky odůvodněné a vypořádalo se s důkazy, které byly v řízení provedeny včetně povinnosti postupovat v řízení v souladu s procesními právy odsouzených tak, jak jsou jim garantována v obecně závazných právních předpisech (ZVTOS, ŘVTOS).

[22] Předmětem soudního přezkumu je výlučně rozhodnutí žalované a jemu předcházející průběh řízení. Touto poznámkou dává krajský soud najevo, že nelze „dohánět“ důkazy či jiné okolnosti toho konkrétního případu až ve vyjádření k žalobě. To má sloužit toliko jako reakce na žalobní námitky, přičemž může ozřejmit a rozvést pouze ty skutečnosti, které byly předmětem řízení před správními orgány až do doby vydání konečného rozhodnutí ve věci. Jakékoli „dovysvětlování“ ve vyjádření k žalobě postrádá smysl za situace, pokud okolnosti a důkazy v něm zmiňované, nebyly součástí řádného řízení o kázeňském trestu a žalobci nebyla dána možnost se s nimi seznámit (viz např. rozsudek NSS ze dne 13. 10. 2004, č. j. 3 As 51/2003 – 58).

[23] Z průběhu řízení, které předcházelo vydání rozhodnutí o kázeňském trestu, vyplývá, stejně tak jako z předchozích dvou řízení o uložení kázeňského trestu žalobci, že nebyl dodržen zákonem požadovaný postup zakotvený v ust. § 47 odst. 1 ZVTOS. Ani v tomto případě nebyla žalobci před uložením kázeňského trestu dána možnost, aby se vyjádřil ke všem skutečnostem, které jsou mu kladeny za vinu, resp. k důkazům, které správní orgán I. stupně shromáždil, a ze kterých hodlá při rozhodování o vině žalobce vycházet. Ve správním spise je založeno toliko vyjádření odsouzeného ke kázeňskému přestupku ze dne 25. 2. 2014, kdy je z jeho obsahu zřejmé, **že žalobce nebyl seznámen s jednotlivými provedenými důkazy, a proto mu ani nemohla být dána možnost, aby se k jejich obsahu vyjádřil**. V této konkrétní věci navíc žalovaná odkazuje na obsah Záznamu o použití donucovacích prostředků ze dne 11. 2. 2014, nicméně ani touto listinou neprovedla důkaz, resp.

žalobce nebyl s jejím obsahem před vydáním rozhodnutí seznámen. Nemohl se proto ke skutečnostem v tomto záznamu obsaženým zaujmout své vlastní stanovisko.

[24] Další pochybení žalované, které nelze pominout, neboť zavdává pochybnosti o náležitě zjištěném skutkovém stavu, spatřuje krajský soud v tom, že se v rozhodnutí o stížnosti nedostatečným způsobem vypořádala s námitkami obsaženými v písemném odůvodnění žalobcovy stížnosti ze dne 25. 2. 2014. Žalobce v tomto podání vlastními slovy popsal průběh incidentu včetně tvrzení, že byl bezdůvodně spoután **a na zem povalen T..** Dále (na straně druhé své stížnosti) uvedl, že **v době incidentu byl na cele K., T. a K..** Na chodbě pak měl stát vychovatel Poloprudský a vychovatel Vavřinec. Dle žalobce mají jeho osoby všichni plné zuby, nikdo s ním nechce vést normální komunikaci. Popis incidentu ze strany pracovníků vězeňské služby se tak liší od popisu incidentu samotným žalobcem. Navíc žalobce zmínil, že na cele byl rovněž přítomen K. a na zem žalobce povalil T. **V záznamu o kázeňském přestupku** vyhotoveném V. ani ve výpovědi svědka T., **není žádná zmínka o přítomnosti K..** Dle těchto dvou jmenovaných měl **hmatu a chvatu sebeobranu** proti osobě žalobce **použít V.**

[25] Ani v tomto případě tedy nelze jinak, nežli uzavřít, že rozhodnutí žalované není z důvodů pochybení popsaných v předchozích dvou odstavcích souladné se zákonem a z vytýkaných důvodů jej nelze objektivně přezkoumat. Žalovaná, krom toho, že nerespektovala postup uvedený v ust. § 47 odst. 1 ZVTOS, tak rovněž nedostála své povinnosti řádně vyhodnotit shromážděné důkazy. Krajský soud zcela záměrně uvádí „shromážděné“ důkazy, neboť ze správního spisu není zřejmé, jakým způsobem dokazování proběhlo. V daném případě je evidentní rozpor mezi popisem situace uvedeným žalobcem ve stížnosti ze dne 25. 2. 2014, a mezi popisem incidentu tak, jak jej vnímali příslušníci vězeňské služby (viz část II., bod [12]). Při hodnocení shromážděných důkazů není ničím neobvyklým situace, že si některé důkazy vzájemně odporují. Správní orgán je nicméně povinen srozumitelně vysvětlit ty skutečnosti, pro které určité důkazy považuje za věrohodné a přesvědčivé do té míry, že je lze využít jako objektivní podklad pro rozhodnutí. Současně je namístě vysvětlit důvody, pro které některé z provedených důkazů naopak za věrohodné nepovažuje a proč. Tyto nároky na odůvodnění rozhodnutí ostatně klade ust. § 51 Nařízení generálního ředitele VS ČR č. 70/2013, o kázeňském řízení u obviněných, odsouzených a chovanců (nařízení platné a účinné v době rozhodování žalované), na které odkazuje sama žalovaná.

[26] Stejně jako v řízení vedeném u nadepsaného soudu pod sp. zn. 30A 23/2015 lze jen obtížně akceptovat logiku správního orgánu I. stupně, který, ačkoli dle záznamů měl žalobce dne 11. 2. 2014 spáchat celkem tři kázeňské přestupky (poslední v řadě je předmětem tohoto rozhodnutí), tak správní orgán spojil ke společnému projednání dva kázeňské přestupky spáchané žalobcem dne 28. 1. 2014 a dva kázeňské přestupky spáchané právě dne 11. 2. 2014. O přestupcích nicméně rozhodoval ve stejný den, právě tak jako o stížnosti proti těmto dvěma rozhodnutím. Společné projednání více kázeňských přestupků by mělo mít svoji logiku a nikoli vykazovat určité prvky rozhodovací „libovůle“. Navíc se takovýto postup jeví z hlediska přezkoumatelnosti důvodu výše uloženého trestu, resp. odůvodnění této otázky, problematickým.

[27] K argumentaci žalované, že se na kázeňská řízení bez dalšího nevztahuje správní řád, krajský soud vyjádřil své stanovisko např. v rozsudku ze dne 27. 1. 2015, č. j. 30A 88/2014-35, když uvedl, že *„Žalovaná se rovněž mylí, pokud tvrdí, že správní řád nelze v kázeňském řízení vůbec použít s odkazem na § 76 odst. 1 ZVTOS. Podle § 177 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, v platném znění, se totiž základní zásady činnosti správních orgánů, uvedené v jeho §§ 2 až 8, použijí při výkonu veřejné správy i v případech, kdy zvláštní zákon stanoví, že se správní řád nepoužije, ale sám úpravu odpovídající těmto zásadám neobsahuje. Žalovaná ke srovnání právní úpravy v předpisech týkajících se kázeňského řízení a základních zásad činnosti správních orgánů vůbec nepřistoupila (nepochybně v důsledku svého mylného východiska). Tyto zásady ale vycházejí z obecných principů právních obsažených v ústavním, mezinárodním a komunitárním právu, tedy v právních normách vyšší síly než zákon, které proto nemůže žádné zákonné ustanovení, vylučující bez dalšího působnost správního řádu (jako v daném případě), z materiálního hlediska vyloučit.“*

[28] Soud tak za dané situace musel postupovat dle § 76 odst. 1 písm. a) a také písm. c) s. ř. s., rozhodnutí žalované zrušil pro vadu řízení z důvodu nepřezkoumatelnosti spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí a rovněž pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, přičemž věc vrátil žalované k dalšímu řízení. V něm bude tato vázána právním názorem vysloveným krajským soudem v části III. odůvodnění rozhodnutí (§ 78 odst. 4, 5 s. ř. s.).

[29] Krajský soud nepřehlédl, že žalobce v jím podané „blanketní“ stížnosti, tedy stížnosti zaznamenané přímo do rozhodnutí o uložení kázeňského trestu, požádal o přidělení právního zástupce s tím, aby za tímto účelem byla oslovena Česká advokátní komora. Žalovaná na jeho žádost žádným způsobem nereagovala, a proto soud považuje za potřebné jako „obiter dictum“ uvést následující. Předpisy upravující kázeňské trestání, tedy ZVTOS, ŘVTOS a Nařízení generálního ředitele VS ČR právo žalobce na to, aby mu byl v tomto typu kázeňského trestání ustanoven k jeho žádosti zástupce, nezakotvují. Je to ostatně logické především s ohledem na zákonnou lhůtu pro vydání rozhodnutí o stížnosti (§ 52 odst. 3 ZVTOS). Z důvodů takto krátkého časového úseku by bylo téměř administrativně-technicky nemožné ustanovit odsouzenému zástupce. Navíc, pokud se krajský soud obrátí analogicky k institutu zástupce tak, jak je zakotven ve správním řádu, pak problematika zastoupení účastníka na základě zákona je řešena v jeho ust. § 32 odst. 2. V něm zákonodárce jasně specifikoval skutečnosti, při jejichž zjištění správní orgán ustanoví účastníkovi řízení opatrovníka (např. se jedná o osoby neznámého pobytu, osoby, kterým se nedaří prokazatelně doručovat, které nejsou známy či jsou stíženy přechodnou duševní poruchou apod.). Účastník řízení má však možnost nechat se zastupovat na základě plné moci (§§ 33 – 35 správního řádu.). Touto stručnou a na okraj připojenou argumentací mínil krajský soud vyslovit, že žalovaný tím, že žalobci k jeho výslovné žádosti zástupce pro řízení o stížnosti neustanovil, nepochybil a žalobce tak nebyl v tomto směru na svých právech krácen.

IV. Náklady řízení

[30] Výrok o nákladech řízení vychází z ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. Úspěšný žalobce by tak měl právo na náhradu nákladů vůči žalované souvisejících s tímto soudním řízením. Z obsahu spisu vyplynulo, že žalobci fakticky žádné náklady, které by důvodně vynaložil, nevznikly. Žalovaná ve věci úspěch neměla, a proto rovněž nemá právo na náhradu nákladů řízení. Ustanovenému zástupci žalobce bude přiznána odměna poté, kdy krajský soud obdrží její specifikaci.

P o u č e n í :

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Hradci Králové dne 26. února 2015

JUDr. Jan Rutsch, v.r.
předseda senátu